

Aan : De leden van de gemeenteraad
 Van : College van B&W
 Datum : 11 februari 2025
 Onderwerp : Voortgang uitvoering 'Programma Bunnik Klimaatneutraal 2040'

Geachte leden van de raad,

Inleiding

Bij de vaststelling van het Programma Bunnik Klimaatneutraal 2040 is de afspraak gemaakt dat er jaarlijks gerapporteerd zou worden over de voortgang (motie 71/toezegging 201). Net als in het voorgaande jaar stellen wij u graag op de hoogte van de voortgang van het programma en de activiteiten die zijn uitgevoerd in 2024. Enerzijds kunnen wij ook dit jaar weer mooie stappen voorwaarts richting een klimaatneutraal Bunnik rapporteren. Zo zijn er mooie stappen gemaakt met het oog op de warmtetransitie (zoals de isolatiebuurtaanpak in de Kromme rijnwijk en de start met het uitvoeringsplan aardgasvrij in de Engboogerdbuurt), het vaststellen van het uitvoeringsplan grondstoffen en de totstandkoming van beleidsregels voor erfwindturbines. Anderzijds merken we ook op dat de beschikbare capaciteit onvoldoende is om thema's zoals verduurzamen van de bedrijvigheid of duurzame mobiliteit, de noodzakelijke aandacht te kunnen geven. Desondanks kijken we positief terug op de ontwikkelingen op de thema's waar wel capaciteit voor beschikbaar is.

Hieronder wordt per activiteit, zoals opgenomen in hoofdstuk 8 van het programma (Uitvoering), een korte toelichting van de uitgevoerde activiteiten gegeven. Ook wordt een korte omschrijving van de algehele voortgang gegeven en wordt, indien daar aanleiding toe was, een herziene tijdsperiode voor de uitvoer van de activiteiten gegeven.

DUURZAME OPWEK

Activiteit en stand van zaken	(Herziene) Tijdsperiode	Voortgang
<u>Volgen van en informeren over het provinciaal planMER zoekzones windenergie</u>	2023-2024	Afgerond
<u>Deelnemen aan OER-traject (energie langs rijkswegen, 'zonnelint')</u> In 2024 is er op verschillende aspecten voortgang geboekt t.a.v. het komen tot realisatie van zonne-energie langs de snelweg A12. Zo zijn de samenwerkende gemeenten verder gekomen in het: <ul style="list-style-type: none"> - Het in kaart brengen van geldende beperkingen of belemmeringen op de verschillende percelen - Het inschatten van de kansrijkheid van de verschillende percelen in relatie tot de business case. - Verder definiëren van de projectscope door het uitsluiten van een aantal kansarme percelen - Het maken van afspraken over de participatie in de plan- en realisatiefase - De wijze waarop het project in de markt gezet zal worden 	2023-2026	Doorlopende traject tot aan de realisatie. (Energieproductie langs de A12 wordt verwacht in 2028 e.v.)

<p>De verdere inperking van de scope heeft gevolgen voor de bijdrage die het OER-traject aan de Bunnikse doelstellingen kan leveren. Zo lijkt er binnen Bunnik maximaal 1 à 2 ha in aanmerkingen te komen voor eventuele ontwikkeling van zonne-energie.</p> <p>De bijdrage op de totale Bunnikse opwekdoelstelling is daarmee dan ook beperkt. Uitgaande van het maximale oppervlak biedt dit initiatief ruimte voor een installatie met een vermogen van zo'n 2 – 2,4 MWp. Daarmee geeft dit project invulling aan slechts 1% tot 1,2% van het totaal benodigde aan opgestelde vermogen van de programma doelstellingen¹</p>		
<p><u>Duurzaamheidsfonds opzetten voor bijdrage zonneveld, i.s.m. ECB</u></p> <p>Na enige vertraging is er in samenwerking met de ECB inmiddels een aantal kandidaat-leden voor de stichting gevonden. Dit eerste drietal gaat verder kijken naar het uitbreiden van dit bestuur. Inmiddels worden de gesprekken met de notaris gevoerd t.b.v. de oprichting van de benodigde stichting.</p>	2023-2025	Vertraagd. Planning voorziet oprichting stichting in Q1 van 2025.
<p><u>Informereren van inwoners over lopende trajecten: o.a. projecten, onderzoeken, planMER provincie</u></p> <p>De gemeente zal zich blijvend inzetten om inwoners van relevante informatie te voorzien. De duurzaamheidspagina's op de website van de gemeente zijn al deels heringericht en worden verder verfijnd. Sommige pagina's moeten het komende jaar nog een update krijgen.</p> <p>Op de webpagina onder duurzaamheid worden de actualiteiten ook gedeeld. Zoals de publicatie van de meest kansrijke gebieden windenergie door de provincie, of de start van de buurtisolatieplannen in de Kromme Rijnwijk of het opstellen van het uitvoeringsplan in de Engboogerd. Waar nodig, bijvoorbeeld als er de mogelijkheid is voor inspraak door inwoners, worden ook kanalen als de social media of de lokale pers ingezet. Zo zullen wij de inwoners op korte termijn gaan informeren over de ter inzagelegging van de RES-herijking in de periode februari-maart.</p> <p>Specifieke projecten, zoals het OER-traject (Zonnelint) en de werkzaamheden ter bestrijding van netcongestie, krijgen sinds 2024 ook een eigen projectpagina op de website.</p>	2023-2026	Doorlopende actie
<p><u>Opstellen beleidskader kleine windmolens</u></p> <p>Eind januari is uw raad uitgebreid geïnformeerd over de beleidsregels voor erfwindturbines. De regels worden naar verwachting in februari 2025 vastgesteld.</p>	2023-2025	Afronding op korte termijn (begin 2025).
<p><u>Identificeren voorlopige zoeklocaties wind Bunnik o.b.v. landelijke concept-normen en resultaat PlanMER provincie</u></p> <p>Inmiddels is er op basis van het provinciale planMER ambtelijk, en de eerder uitgevoerde onderzoeken gekeken naar potentiële zoeklocaties voor wind. Een eerste verdere uitwerking daarvan</p>	2024-2025	Eerste inventarisatie voor windlocaties is uitgevoerd. Verder uitwerking nodig in 2025.

¹ Deze berekening gaat uit van een scenario waarbij er wordt gekozen om geen windenergie te ontwikkelen binnen de gemeente Bunnik.

<p>is gestart in oktober van 2024. De resultaten daarvan zullen ten dele worden meegenomen</p>		
<p><u>Herijking van RES 1.0</u></p> <p>De RES-herijking is zo goed als afgerond. Op korte termijn zal deze ter inzage worden gelegd. De RES-herijking volgt na intensieve inhoudelijke gesprekken met alle deelnemende gemeenten aan de U16-tafels over te volgen koers. Ook is de planMER voor deze RES-herijking uitvoering besproken en zal als input dienen voor verdere beleidsontwikkelingen.</p> <p>Kort voor de zomer zal de RES-herijking aan de raad worden aangeboden ter instemming.</p>	2023-2025	RES Herijking in 2025 naar raad.
<p><u>Plan van aanpak zon-op-dak (klein en groot) opstellen om 25, 35, 42 MW te realiseren in 2025, 2030, 2040, met energiepartners.</u></p> <p>Het aanpakken en ontwikkelen van zonne-energie op bedrijfsdaken krijgt binnen Bunnik veelal invulling in de vorm van een project van de ECB en hun project "Zon-op-Dak Bunnik". Voor dit project is door de ECB-subsidie aangevraagd bij de provincie (USET). De gemeenten treedt hierin onder andere op als co-financier. Helaas heeft de subsidie van de provincie lang op zich laten wachten, waardoor pas halverwege 2024 dit project echt uit de start blokken is gekomen. De eerste geïnteresseerde partijen hebben zich aangemeld en er beginnen trajecten te lopen om de kansen voor zon-op-dak daar in beeld te brengen. Het project van de ECB (i.s.m. met de Green Business Club) zou gedurende het jaar aanknopingspunten te moeten gaan bieden</p> <p>Momenteel werkt de gemeente verder aan het plan voor Zon-op-Dak door het onderzoeken van kansen voor de ontwikkeling van Solar Carports (Bunnik onderzoekt actief twee locaties op hun kansrijkheid om eventueel aan de markt aan te gaan bieden.</p> <p>Naast de bovenstaande initiatieven is er op dit moment sprake van een minimale inzet voor zon-op-dak. Ervaringen bij andere gemeenten uit de U16 laten zien dan het plegen van een hoge inzet op het thema zon-op-dak niet altijd resulteert in een hogere realisatie van zon-op-dak. Er wordt dan ook gekozen om de beperkt beschikbare capaciteit op andere activiteiten in te zetten. Bovendien lijkt de ontwikkeling van zon-op-dak in Bunnik zich goed te ontwikkelen. Een recent uitgevoerde analyse laat zien dat de hoeveelheid zon-op-dak-installaties met een capaciteit van >15kWp toeneemt. De hoeveelheid energie die met deze installaties wordt opgewekt is in 2024 met net geen 20% toegenomen. Daarmee is nu 22% van de totale potentie voor grootschalige zon op dak in Bunnik benut. Slechts 2 gemeenten binnen U16 verband scoren hoger. Ook het aantal kleine installaties (<15 kWp) neemt gestaag toe. (+17% energieopwekking in 2024 t.o.v. 2023).</p>	2023-2026	Activiteit kent slechts beperkt aandacht. Prioriteit ligt bij andere activiteiten uit het programma.

<p>Uitgaande van een gemiddeld paneelvermogen van 300Wp², zou er sinds 2024 zo'n 21,2 MW aan opgesteld vermogen zijn in de gemeente. Daarmee is het tussentijdse doel uit het Programma Bunnik klimaatneutraal voor zon op dak 2026 van 25MW nog steeds in beeld.</p>		
<p><u>Herzien beleidskader zon-op-land (ter voorbereiding van eventueel scenario minder wind).</u></p> <p>De herziening van het beleidskader zon-op-land zal in 2025 verder worden opgepakt. Daarbij wordt een kleinschalige herziening voorzien waarbij beleidsruimte wordt gecreëerd voor het OER-project (zonnelint) en één extra zonneveld. Voordat er nog meer beleidsruimte gecreëerd wordt, zal eerst worden gekeken of en in welke mate windenergie binnen Bunnik tot de mogelijkheden behoort op basis van daarover te voeren gesprek met raad en maatschappij.</p>	2024 - 2025	Verdere uitwerking in 2025.
<p><u>Mogelijkheden slim elektriciteitsnet Kersenweide onderzoeken i.s.m. energiepartners.</u></p>	2023-2024	Afgerond.
<p><u>Participatietraject met raad en maatschappij over mogelijkheden windenergie.</u></p> <p>Sinds oktober 2024 is een traject voor het bespreken van de mogelijkheden voor windenergie in de raad in voorbereiding. Hier wordt momenteel een verdere uitwerking aan gegeven. Ambitie is om in de loop van dit jaar het gesprek in de raad te voeren.</p>	2024-2025	Gesprek met raad gepland voor 2025.
<p><u>Scenario geen/weinig wind: Verhoging van beleidskader grondgebonden zon, concretisering van nieuwe zoekzones met focus op meervoudig ruimtegebruik.</u></p> <p>In 2025 volgt naar verwachting meer duidelijkheid over de mogelijkheden voor windenergie. Vervolgens kan een beleidskader voor grondgebonden zon worden opgepakt, afhankelijk van de behoefte.</p> <p>Conform de voorkeursvolgorde zon wordt er wel inzet gepleegd om naar zon op objecten en zon op restgronden te kijken. Inzicht in deze aspecten maakt dat op een later moment gemakkelijker de stap kan worden gezet naar grootschalige zon op landbouw- of natuurgronden, passend bij de mate waarin dat noodzakelijk lijkt.</p>	2024-2026	Wordt opgepakt afhankelijk van de behoefte.
<p><u>Deelnemen aan RES-tafels voor netcongestie, verzwaring netwerk, opslagoplossingen etc.</u></p> <p>Bovengenoemde onderwerpen zijn reeds agendaonderwerpen op de tafel "Duurzame opwek, "en het AO Klimaatneutrale Regio". De deelname daaraan wordt gecontinueerd.</p>	2023-2026	Doorlopende actie.

² Een gangbaar paneel heeft inmiddels een vermogen van 435 Wp, echter is er in Bunnik sprake van veel installaties die al wat ouder zijn. Daartoe wordt er nu gerekend met een lagere waarde dan het gangbare vermogen van nieuwe zonnepanelen.

<p><u>Verkennen van andere gebiedsgerichte kansen lokaal opwekken en verbruiken, zoals local4local.</u></p> <p>Het traject rondom het zonneveld van de ECB en de Universiteit Utrecht (zonneveld A12) heeft veel aandacht gevraagd. Hoewel het zonneveld niet tegemoet lijkt te gaan komen aan de wens om lokaal (=Bunniks) eigendom te realiseren, blijft het traject een mooi voorbeeld van duurzame opwek 'achter de meter'. De ambtelijke organisatie en de universiteit zijn zeer frequent met elkaar in contact met het oog op de verdere afwikkeling en het komen tot een tracé.</p> <p>De ontwikkelingen bij het zonneveld A12 hebben een aantal belangrijke aandachtspunten aan het licht gebracht ten aanzien van local4local ontwikkelen die tijdens verdere beleidsontwikkeling een plek moeten krijgen. Dit dient zowel in nieuw beleid voor duurzame opwek te gaan landen als ook beleid rondom het thema kabels & leidingen. Aandacht voor deze thema's lijkt van belang te zijn voor de toekomstige energiesysteemontwikkelingen in kersenweide, voor de warmtetransitie, maar mogelijk ook voor het nieuwe bedrijvenpark, waar het een oplossing zou kunnen bieden voor netcongestie. .</p>	<p>2023-2026</p>	<p>Doorlopende actie.</p>
--	------------------	---------------------------

Naast bovenstaande acties uit het programma is daarnaast ook nog het volgende te melden rondom het thema Duurzame opwek:

- Netcongestie. Een deel van de capaciteit op duurzame opwek is ingezet op de kennisontwikkeling rondom energieopslag, het energiesysteem, en potentiële oplossingen voor congestie. Tevens is dit gebruikt om uw raad goed te kunnen informeren over dit onderwerp (o.a. RIN met zaaknummer 1299499 en 1297273)

In toenemende mate wordt voorzien dat netcongestie een rol zal gaan spelen bij duurzame ontwikkelingen maar ook bijvoorbeeld bij opgaven als de woningbouw. Ook in 2025 wordt er dan ook weer een aanzienlijke inzet op dit onderwerp voorzien.

Een aantal acties rondom duurzame opwek komen niet in bovenstaande tabel terug. Het gaat daarbij om:

- Participatietraject bij concretisering van projecten voor grootschalige opwek
- Scenario wind: ontwikkelen beleidskader wind voor 30MW opwek, inclusief participatietraject concretisering zoeklocaties en lokale (financiële) participatie/eigendom
- Scenario geen/weinig wind: formuleren lagere doelstelling wind en extra inzet op andere thema's vereist (extra zon op land, andere opwek), inzet op SDE-subsidie en lokale financiële participatie/eigendom
- Scenario geen/weinig wind: Verhoging van beleidskader grondgebonden zon, concretisering van nieuwe zoekzones met focus op meervoudig ruimtegebruik.
- Grootschalige opwekvergunningen door de raad
- Scenario geen/weinig wind: extra inzet op verzwaring infrastructuur en robuust maken door opslag en flexibiliteits-oplossingen in te passen binnen projecten en gebiedsontwikkelingen.
- Scenario wind: inzet op SDE-subsidie en lokale (financiële) participatie/eigendom

Voor al deze acties geldt dat deze een grote mate van afhankelijk kennen van de resultaten uit eerdere acties, waaronder het Identificeren voorlopige zoeklocaties wind Bunnik o.b.v. landelijke concept-normen en resultaat planMER provincie en het Participatietraject met raad en maatschappij over mogelijkheden windenergie. Daarnaast zijn deze acties pas gepland voor de periode vanaf 2025. Hier is logischerwijs dan ook geen update ten aanzien van de stand van zaken over opgenomen.

DUURZAME WARMTE

Activiteit en stand van zaken	(Herziene) Tijdsperiode	Voortgang
<p><u>Strategie bepalen, welke wijk wanneer en op welke wijze aardgasvrij wordt:</u></p> <p>In 2024 is het uitvoeringsprogramma Werken aan warmte opgeleverd, waarin ook een strategie voor energie besparen is verwerkt.. Dit document beschrijft de opgave van de warmtetransitie gericht op het komen tot doelen. Dit document is de voorloper van de Transitievisie 2.0 (het warmteprogramma) waar in 2025 mee gestart wordt. Het warmteprogramma wordt uiterlijk 31-12-2026 vastgesteld. Hierin bepaalt Bunnik de strategie voor aardgasvrije wijken tot 2035. Elke 5 jaar volgt een herijking.</p> <p>In het uitvoeringsprogramma Werken aan warmte, is schematisch aangegeven, hoe er per wijk en wanneer aan de slag gegaan wordt. Dit is geen bindend kader, maar een indicatie. In het nieuwe warmteprogramma willen we meer duidelijkheid kunnen geven over de oplossingen per wijk. Echter, in veel wijken zijn de nationale kosten voor alternatieven voor aardgas niet significant verschillend, en zullen er alsnog per wijk verdiepende plannen worden opgesteld om tot een keuze te komen, ook in samenspraak met de inwoners. Dit zal gebeuren middels zogenoemde Uitvoeringsplannen warmtetransitie, waar we inmiddels in de Engboogerdbuurt mee gestart zijn.</p> <p>Begin 2025 start het Rijk een ondersteuningsprogramma om te komen tot een nieuw warmteprogramma, waaraan Bunnik ook deelneemt.</p> <p>Met de Warmtetafel U16 is onderzoek gedaan voor een drietal buurten in de gemeente Bunnik. Hierin werd afgewogen welk alternatief voor aardgas het meest kansrijk is. Uit deze analyses bleek dat er geen significante verschillen zijn in kosten, dus dat er meerdere systemen tot de mogelijkheid kunnen behoren. Aangezien er voor de gemeente geen doorslaggevend alternatief is, is het interessant om dit in een uitvoeringsplan verder met de inwoners te onderzoeken en te bezien waar draagvlak voor is. Een collectief systeem kent voordelen tov individuele oplossingen en is daarom het onderzoeken waard.</p> <p>In de Engboogerd, een van de onderzochte wijken, zijn inwoners al aan de slag met isolatie. Ook zijn hier inwoners die graag volgende stappen zetten op het gebied van de warmtetransitie. Er is daarom gekozen om hier een uitvoeringsplan warmtetransitie te starten. Gezamenlijk met Energie van Utrecht en Wijk van Nu wordt het proces om te komen tot een uitvoeringsplan nu doorlopen en verwacht wordt dat het in Q1 2026 wordt opgeleverd. Afhankelijk van de gekozen oplossing volgt dan doorontwikkeling en later uitvoering (gem 8 jaar). Ook wordt het met de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie mogelijk dat de raad een aanwijzingsbesluit neemt, waarmee de einddatum van het aardgas in een wijk bepaald kan worden.</p>	<p>2023-2026</p>	<p>Gestart met uitvoering.</p>

<p>Afhankelijk van de continuering en/of het behoud van de CDOKE-middelen, is het mogelijk om na de Engboogerd in te zetten op een nieuw uitvoeringsplan voor een tweede wijk, zodat er per buurt planvorming kan plaatsvinden. Het afsluiten van aardas in wijken kan alleen als er aantoonbaar onderzoek heeft plaatsgevonden waarin de nationale kosten tussen systemen zijn onderzocht en er participatie heeft plaatsgevonden met de inwoners. Zonder financiering is dit niet haalbaar.</p>		
<p><u>De aanpak energiearmoede continueren en SiSa verantwoordingen uitvoeren, in samenwerking met ECB en vrijwilligers:</u></p> <p>De resultaten t/m december 2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 144 huisbezoeken/adviesgesprekken door energiecoaches. • Aan 79 huishoudens is de eenmalige energievergoeding (max. € 800) uitgekeerd. • 35 energieboxen, na aanmelding, door Energiebox uitgedeeld (deelactie afgerond). • 13 huishoudens geholpen tijdens een klusmiddag in maart 2024 i.s.m. Portaal en vrijwilligers (energiebesparende maatregelen toepast). • SSH heeft bij 29 adressen energiebesparende maatregelen uitgevoerd. <p>De aanpak is door het Rijk verlengd tot eind 2027, omdat het lastig blijft om de doelgroep goed in beeld te houden en lastig te bereiken is. Dat geldt voor veel gemeenten. Via alle socialmedia kanalen wordt ingezet op het bereiken van inwoners. Daarnaast zijn meerdere brieven verstuurd. Een groep van vrijwillige energiecoaches voert huisbezoeken uit en adviseert. (zie ook RIN zaak 1272484).</p>	<p>2023-2026</p>	<p>Doorlopende actie tot eind 2027. (Uitvoeringstermijn verlengd door het Rijk).</p>
<p><u>Subsidie provincie Utrecht uitvoeren en spouw- en/of vloerisolatie financieren voor een specifieke doelgroep:</u></p> <p>Er zijn 23 woningen geïsoleerd, dit is iets meer dan 50% van de aangeschreven adressen die gebruik mochten maken van deze vouchers. Bij 16 woningen is spouwmuurisolatie toegepast en dit is volgens de methode van natuurvriendelijk isoleren gebeurd. Bij de overige 7 woningen is er vloerisolatie toegepast. Er is totaal voor een bedrag van bijna € 50.000,- aan isolatiemaatregelen uitgevoerd. Overig budget mag via de Nationale aanpak isolatie worden ingezet.</p>	<p>2023-2024</p>	<p>Afgerond in 2024.</p>
<p><u>Gezamenlijk kansen onderzoeken naar inrichting inlooplocatie/showroom ter inspiratie en advies van inwoners:</u></p> <p>Het Regionaal Energie Centrum (REC) is geopend in Zeist. Hier is Grijs naar groen gevestigd samen met Mijn groene huis van Stichting Energie Zeist. Gezamenlijk met Zeist, Utrechtse heuvelrug, Houten en Wijk bij Duurstede wordt gewerkt aan de financiering daarvan van midden 2025 tot eind 2026. Er zijn ook andere gemeenten geïnteresseerd</p>	<p>2023-2026</p>	<p>Demonstratie ruimte is geopend. Nu lange termijn financiering organiseren.</p>

<p>om aan te sluiten. De colleges hebben in principe ingestemd met de continuering.</p> <p>In de demonstratieruimte van 'Grijs naar groen', worden duurzaamheidsoplossingen variërend van warmtepompen tot isolatiemateriaal getoond. De inwoners van Bunnik kunnen hier gratis terecht voor advies voor verduurzaming van hun woning. Ze kunnen diverse warmtepompen bekijken (en beluisteren) en zich oriënteren op verschillende isolatiematerialen. Door samen te werken is de demonstratieruimte zes dagen open.</p>		
<p><u>Starten met isolatieplan en een wijkgerichte aanpak in de Kromme Rijnwijk en achtereenvolgens in andere wijken.</u></p> <p>In januari 2024 is gestart met de uitvoering van het buurtisolatieplan voor de Kromme Rijnwijk door de projectleider isolatieaanpakken.</p> <p>In 2024 is een nieuwe projectleider vanuit de gemeente gestart om samen met de ECB in meer buurten in de wijk aan de slag te gaan. Er is een wijkgroep verduurzaming opgestart met 4 bewoners en er zijn nu 5 buurten in de wijk waar bewoners in meer of mindere mate actief zijn. De belangrijkste acties in 2024 waren:</p> <ul style="list-style-type: none">• Opstellen van een uitgebreid isolatieplan voor de van Zijldreef hofjes met een energie-expert.• Menukaarten voor veel voorkomende woningtypen met daarin verduurzamingsmogelijkheden, kosten en baten.• Meerdere buurtbijeenkomsten met opkomstpercentages van 10 tot 30 %.• Verkennende enquêtes naar de wensen en belemmeringen van bewoners om te verduurzamen.• Vocht en ventilatie wandeling en er staat een wijkbijeenkomst gepland.• Start van inloop energiespreekuur in de bibliotheek.• Vloerisolatie inkoopactie.• Maandelijkse nieuwsbrief.• Aanbelacties aan de deur om bewoners te spreken. <p>De isolatieaanpak liep gelijktijdig met het nationaal isolatieprogramma. Brieven in de wijk informeerden bewoners over zowel de isolatieaanpak als de gemeente brede subsidie en inkoopactie. Ook de wijkbijeenkomst hierover werd goed bezocht met een opkomst van ongeveer 40 bewoners.</p> <p>Verder is voor Werkhoven een plan opgesteld voor de isolatieaanpak op een tweede plek. Hier werden door leden van de ECB de afgelopen jaren al isolatie inkoopacties gehouden. Vanaf januari komen er onder andere meerdere dorpsbijeenkomsten, promoten we warmtescans, en starten we een energiespreekuur in Werkhoven.</p>	2024-2026	Kromme Rijnwijk in 2024 uitgevoerd en nu gestart in Werkhoven
<p><u>Evalueren van de Transitievisie Warmte uiterlijk in 2026 en bijsturen waar nodig.</u></p> <p>Eind 2026 moet het warmteprogramma (transitievisie 2.0) onder de omgevingswet worden vastgesteld. Zie voor meer informatie</p>	2025-2026	Uitvoeringsperiode uit het programma herzien om aan te sluiten bij wettelijke

<p>ook <u>Strategie bepalen, welke wijk wanneer en op welke wijze aardgasvrij wordt:</u> In het proces om te komen tot het nieuwe warmteprogramma, nemen we de lessen uit het werken met de huidige transitievisie mee. De evaluatie is daarvan een onderdeel.</p>		<p>taak. Start in 2025</p>
<p><u>Ondersteunen van de ECB waardoor energiecoaches aan de slag kunnen.</u> De coördinator van de ECB vervult een coördinerende rol voor de energiecoaches in het energiearmoede traject en ontvangt daarvoor vergoeding. Het energiearmoede traject waarvoor de coaches zijn aangetrokken loopt in ieder geval tot eind 2027. De ECB vervult daarnaast ook in andere projecten een rol. Dan vindt er een vergoeding plaats op basis van gemaakte uren, zoals in de Kromme Rijnwijk en Werkhoven.</p>	<p>2023-2026</p>	<p>Doorlopend tot in ieder geval eind 2027.</p>
<p><u>Opstellen van een (pré-)ecologisch soortenmanagementplan zodat het isoleren van spouwmuren geen onbedoelde risico's voor flora en fauna oplevert. Ook in stand houden (voor isolatieaanpakken)</u> In juni '23 is een tijdelijke pré-SMP omgevingsvergunning voor de drie woonkernen van de gemeente ontvangen. Hierdoor kunnen isolatiewerkzaamheden bij particulieren doorgaan, waarbij kwetsbare diersoorten worden beschermd. Hierover wordt door de gemeente via diverse kanalen gecommuniceerd. Het ecologisch onderzoek (0-meting) naar de SMP- soorten (huismus, gierzwaluw, vleermuizen) is in de woonkernen uitgevoerd en afgerond. Op basis hiervan is het Soortenmanagementplan gemaakt. De definitieve omgevingsvergunning SMP is in oktober 2024 bij de provincie aangevraagd en is naar verwachting Q1 of Q2 2025 binnen. Dit is later dan gepland. De onduidelijkheid over vereisten vanuit de provincie over o.a. monitoring en benodigde financiering leidden tot vertraging en verlate aanvraag van de vergunning. Voorbereidingen zijn en worden genomen om het proces in te richten. Zodra de vergunning binnen is, zal er extra communicatie plaatsvinden. Er hebben gesprekken met woningbouwcorporaties plaatsgevonden. Een aantal heeft aangegeven graag gebruik te gaan maken van de SMP-omgevingsvergunning, afspraken over een mogelijke bijdrage daarvoor, o.a. aan de monitoringskosten worden begin 2025 gemaakt. Het eerste jaar zal gebruik worden gemaakt van een salderingsboekhoudingssysteem dat door het ecologisch bureau is ontwikkeld. Voor het behouden van de omgevingsvergunning SMP zal er jaarlijks gedegen monitoring moeten plaatsvinden.</p>	<p>2023-2026</p>	<p>Wordt in Q1/Q2 2025 afgerond, daarna doorlopende acties rondom de instandhouding.</p>
<p><u>Duurzaamheid meenemen in periodieke prestatieafspraken met woningcorporaties</u> De prestatieafspraken zijn afgerond. Duurzame thema's worden daarin uitgebreid besproken. De woningcorporaties houden zich aan hun wettelijke verplichtingen. De corporaties voldoen aan de gemiddeld label B vereiste en werken aan het uifaseren van de</p>	<p>2023-2026</p>	<p>Jaarlijks terugkerend</p>

<p>E,F,G labels, deze labels zien we bijna niet in het Bunnikse bezit en de focus ligt daarom voornamelijk in andere gemeenten. Waar nodig wordt in gesprek gegaan met corporaties voor eventueel maatwerk.</p>		
<p><u>Ontwikkelen en uitvoeren van de lokale aanpak Nationaal Isolatie Programma 23, 24.</u></p> <p>De NIP-subsidie gelden zijn door Bunnik aangevraagd (1^e en 2^e tranche) en ontvangen. Deze gelden zijn bedoeld om in 366 woningen (die voldoen aan de voorwaarden) een isolatiemaatregel te nemen.</p> <p>Gezamenlijk met de provincie Utrecht en meerdere Utrechtse gemeenten (EDC) is middels een gezamenlijke aanbesteding een intermediair geselecteerd om de gelden langjarig in te kunnen zetten. Winst uit je woning voert deze campagne uit sinds september 2024. Mensen kunnen daarnaast ook met een eigen aannemer subsidie ontvangen.</p> <p>Er zijn drie doelgroepen; doelgroep 1 (energiearmoede) krijgt een maatregel gratis (tot 4800 euro), doelgroep 2 (voldoet aan de voorwaarden van het NIP) krijgt 750 euro en doelgroep 3 (alle overige woningeigenaren) krijgt geen subsidie maar kan wel gebruik maken van de maatregelen die de intermediair aanbiedt.</p> <p>Eind 2024 zijn er 90 huisbezoeken uitgevoerd en 40 opdrachten verstrekt in doelgroep 2. Voor doelgroep 1 gaat het om 1 opdracht. In deze doelgroep had een deel in 2023 ook gebruik gemaakt van de isolatievoucher van de provincie. Bij doelgroep 3 zijn er 45 huisbezoeken uitgevoerd en 9 opdrachten verstrekt.</p> <p>Begin 2025 is een nieuwe 'sprint' gestart waarbij bewoners een brief thuis ontvangen en zich opnieuw kunnen aanmelden voor de subsidie.</p> <p>Naast de samenwerking met WUJW geven we ook de Energie Coöperatie Bunnik een rol in de isolatieacties. Zij kennen de inwoners en de woningen. Zij organiseren vaste inloopsprekuren voor advies en in de buurten waar isolatieaanpakken plaatsvinden, zijn ze onderdeel van het projectteam. Zij kunnen ook maatwerk leveren met andere isoleerders, waar WUJW dat niet kan. Ook heeft de ECB een inkoopactie voor warmtepompen georganiseerd tijdens de jaarlijkse informatieavond voor verduurzamen op het gemeentehuis.</p>	<p>2023-2027</p>	<p>In uitvoering tot eind 2027</p>
<p><u>Aansluiten bij oprichten van energiedienstenbedrijf door provincie waarbij de organisatie bewoners kan ondersteunen in het energiezuiniger maken van hun woning.</u></p> <p>Met de provincie Utrecht en 18 andere Utrechtse gemeenten is het Energie Diensten Centrum (EDC) opgericht. In februari heeft het officiële tekenmoment plaatsgevonden.</p> <p>Met de samenwerking worden onderstaande doelen beoogd:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het EDC wordt de centrale plek waar deelnemende gemeenten samenwerken aan het realiseren van concrete projecten om woningen te verduurzamen. Door samen te werken, worden synergievoordelen benut. 	<p>2023-2026</p>	<p>Samenwerkingsovereenkomst voor komende 3 jaar getekend.</p>

gemeente Bunnik
Informatienota

<p>2. Het EDC faciliteert in het delen van kennis, ervaring, data, tools en middelen. Denk aan succesvolle aanpakken, geleerde lessen, rapporten en communicatiemiddelen.</p> <p>3. Het EDC kan optreden als penvoerder bij gezamenlijke inkoop, subsidieaanvragen en het afsluiten van contracten met marktpartijen. Bijvoorbeeld met marktpartijen die een lokale aanpak kunnen uitvoeren, data, tools of ICT-systemen kunnen leveren of die medewerkers kunnen leveren om gemeenten te ondersteunen.</p> <p>Op dit moment werken we samen aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nationale Isolatie Programma (gezamenlijke aanbesteding) door ontwikkelen en innoveren. • Nieuw energieloket i.p.v. jouwhuisslimmer (gezamenlijke aanbesteding) • Particuliere verhuurdersaanpak • Datawerkgroep – informatie beschikbaar maken voor gemeenten 		
<p><u>Portal 'Jouw huis slimmer' breder inzetten voor advies en lokale acties</u></p> <p>Gezamenlijk met de U10 tafel U-thuis wordt Jouwhuisslimmer komend jaar doorontwikkeld tot een nieuw energieloket om zo beter in de behoeften van de warmtetransitie voor bewoners, energie-initiatieven of gemeenten te kunnen voorzien. Hiervoor is in werkgroepen informatie opgehaald. De aanbesteding gaat binnenkort van start.</p>	2023-2026	Doorlopend
<p><u>Communicatie en informatievoorziening inzetten om zoveel mogelijk inwoners helpen stappen te zetten in het isoleren van hun huis en over te gaan op een (hybride) warmtepomp.</u></p> <p>Eind 2024 is er op het gemeentehuis een informatieavond voor inwoners georganiseerd over verduurzaming van de woning. Verschillende bedrijven konden hier hun advies/producten tonen. Ook heeft de ECB wederom een inkoopactie voor hybride warmtepompen georganiseerd.</p> <p>Voor energiearmoede en het NIP, zijn op adresniveau meerdere malen brieven en kaartjes (>3000) verstuurd om zo de doelgroep te bereiken. Ook zijn er borden langs de weggeplaatst en is er op social media vaak informatie herhaald. Er is in sommige gevallen aangebeld, om mensen directer te benaderen. Daarnaast zijn we ook in meerdere wijken actief. De hoeveelheid communicatie is in 2024 aanzienlijk omhooggegaan t.o.v. voorgaande jaren. In 2025 gaan we ook van start met een nieuwsbrief.</p>	2023-2026	Doorlopende actie
<p><u>Diverse warmtebronnenonderzoeken. 1) Onderzoek riothermie in Oranjebuurt (koppelkans). 2) Onderzoek naar kansen voor aquathermie van de Kromme Rijn in Odijk Noord. 3) Haalbaarheidsonderzoek kleinschalige buurtwarmtenetten Werkhoven.</u></p> <p>Zoals ook "<u>Strategie bepalen, welke wijk wanneer en op welke wijze aardgasvrij wordt</u>"; zijn er in 2024 in samenwerking met de Warmtetafel (RESU16) onderzoeken uitgevoerd.</p>	2023-2026	Continueren in 2025 en vervolgstappen uitwerken. Het onderzoeken van warmtebronnen/of wijken

gemeente Bunnik
Informatienota

<ol style="list-style-type: none">1. Voor de Oranjebuurt geldt, dat de aanpassing van de riolering dermate snel zal volgen, dat er nu geen warmtenet gerealiseerd zou kunnen worden. Wel wordt er ruimte in de ondergrond gereserveerd om dat op een later moment mogelijk te maken, mocht dat nodig zijn. Een collectief systeem is hier niet uitgesloten, ook vanwege de nabijheid van de Kromme Rijn. Echter, daar zal eerst een wijkuitvoeringsplan (1-2jaar) aan vooraf moeten gaan.2. Voor Odijk Noord geldt ook dat er kansen zijn voor warmte uit de Kromme Rijn. Ook hier geldt dat er geen significant verschil is tussen individuele of collectieve oplossingen qua nationale kosten. Op termijn zal gestart moeten worden met een uitvoeringsplan.3. Voor de Engboogerd, gaan we de uitkomsten van het onderzoek verder gebruiken in het eerste Uitvoeringsplan warmtetransitie.4. Er wordt in Werkhoven gestart met een isolatieaanpak omdat er op dat gebied nog veel te doen is. Kleinschalige buurtwarmtenetten zijn niet noodzakelijk de beste oplossing in het kader van kosten. In de uitwerking van het warmteprogramma wordt opnieuw naar mogelijkheden voor Werkhoven gekeken.		is een doorlopende activiteit totdat alle wijken aardgasvrij zijn.
<p><u>Aansluiten bij plannen van de provincie voor ondersteuning op het gebied van warmtenetten.</u></p> <p>De provincie onderzoekt de mogelijkheden voor het opzetten van een Provinciaal warmtebedrijf, ter ondersteuning van gemeenten in de ontwikkeling van warmtenetten. Reden daarvoor is de verwachte Wet Collectieve Warmte, waardoor warmtenetten voor de meerderheid in publiek eigendom moeten komen. Daarvoor moet in principe een warmtebedrijf worden opgericht door een gemeente. Het huidige voorstel van de provincie is gunstig qua investeringen, wanneer Bunnik mede een warmtebedrijf zou willen oprichten.</p>	2023-2026	Continueren in 2025
<p><u>Deelnemen aan Warmtetafel RES U16 (regionale samenwerking gericht op bronnen)</u></p>	2023-2026	Doorlopende actie
<p><u>Deelnemen aan U-thuis. (regionale samenwerking gericht op besparing)</u></p>	2023-2026	Doorlopende actie

DUURZAME MOBILITEIT

Activiteiten en stand van zaken	(Herziene) Tijdsperiode	Voortgang
<p><u>Mobiliteitsvisie Traverse Bunnik opstellen. Deze visie geeft richting aan diverse ontwikkelingen, zoals de randvoorwaarden voor fietsroutes.</u></p>	2023-2024	Afgerond.
<p><u>Deelmobiliteitsconcept in Kersenweide uitwerken met projectontwikkelaar.</u></p> <p>In 2024 is er een samenwerking met de ECB gestart om het smart grid en hieraan gelieerde onderwerpen zoals laadinfrastructuur en deelmobiliteit voor de Kersenweide verder uit te werken. Een proef met deelmobiliteit is gestart in 't Burgje. De lessen die hieruit voortkomen worden meegenomen in de planvorming en afstemming met de projectontwikkelaars van de Kersenweide.</p>	2023-2025	Vervolgen in 2025.
<p><u>Bewonerscampagne en promotie deelmobiliteit; van autobezit naar autogebruik.</u></p> <p>De ECB heeft een bewonerscampagne in 't Burgje georganiseerd om deelmobiliteit te promoten. Hieruit is in samenwerking met Mobigo en de gemeente een pilot deelbakfietsen uit ontstaan en tevens is het plaatsen van een deelauto gerealiseerd.</p> <p>Zodra de planning en capaciteit dit toe laat, zal men zich mogelijk weer richten op nieuwe, andere initiatieven rondom deelmobiliteit.</p>	2023-2025	Pilot deelbakfiets vervolgen in 2025.
<p><u>Opstellen verkeersbeleidsplan met duurzame mobiliteit als belangrijke pijler, inclusief laadvisie en visie op deelmobiliteit.</u></p> <p>De eerste sessies voor het opstellen van het programma Mobiliteit hebben in 2024 plaatsgevonden. Duurzame mobiliteit, deelmobiliteit en de aandachtspunten rondom laadinfrastructuur zijn ingebracht en worden verwerkt in de uiteindelijke visie.</p>	2024-2025	Vaststellen Programma Mobiliteit in 2025.
<p><u>Onderzoeken of de parkeernorm kan worden verlaagd door het aanbod van alternatieve vervoersmethodes</u></p> <p>Anticiperende op het voornemen van de gemeente Utrecht om in de gehele gemeente betaald parkeren in te gaan voeren wordt er naar verschillende aspecten rondom parkeren gekeken. Naast de parkeernorm gaat het dan ook om maatregelen als bijvoorbeeld parkeervergunningen en/of betaald parkeren. Deze vraag is onderdeel van de beleidskeuzes die volgen uit het programma Mobiliteit.</p>	2024-2026	Opgenomen als onderdeel van programma Mobiliteit.
<p><u>Met lokale werkgevers een programma duurzame mobiliteit opstellen, bijvoorbeeld in samenwerking met de GBC.</u></p> <p>De GBC wordt actief betrokken bij het opstellen van het programma mobiliteit als onderdeel van de klankbordgroep.</p>	2024-2025	Continueren in 2025
<p><u>Inzetten op verbetering van het lokale fietsnetwerk.</u></p>	2023-2026	Doorlopende actie

<p>Gemeente Bunnik ontwikkelt de volgende fietsprojecten:</p> <ul style="list-style-type: none">- In 2023 heeft de gemeenteraad ingestemd met de ontwikkeling van doorfietsroute Veenendaal-Utrecht Science Park en het co-financieringsbudget beschikbaar gesteld.- Voor het fietspad Eikenpad (Onderdeel van die totale fietsroute Veenendaal – USP) is de planologische procedure doorlopen en is gewerkt aan de grondverwerving.- Ronde van Zijldreef zal in samenhang met het ontwerp van de fietsroute worden opgepakt. De subsidiebijdrage hiervoor is ontvangen.- Doorfietsroute Houten – USP heeft de planfase doorlopen. De samenwerkingsovereenkomst (SOK) wordt in het voorjaar ondertekend. Deze route heeft vertraging opgelopen, omdat de fietsbrug over de A12 een belangrijke schakel is voor deze route. Nu de fietsbrug door de provincie van het Rijk wordt overgenomen, zal deze fietsroute na het ondertekenen van de SOK worden gerealiseerd.- Over inpassing van fietsroute Houten – Odijk langs de N410 dat de provincie voorbereid, heeft afstemming plaatsgevonden met het team van Kersenweide, i.v.m. samenhang met de stedenbouwkundige opzet en afspraken met 't Burgje. Vanwege o.a. archeologie in de grond ondervindt dit project vertraging.- De verbinding tussen Kersenweide en station Bunnik wacht op de realisatie van de fietsbrug over de A12 en op de nodige grondverwerving. <p>Hierin speelt de verbinding via de fietsbrug over de A12 een cruciale rol. Deze is nu in eigendom van het Rijk, maar wordt door de provincie Utrecht overgenomen.</p>		
<p><u>Eigen werknemers bij gemeente stimuleren om duurzame vervoerskeuzes te maken bij woon-werk (fiets, OV of deelmobiliteit).</u></p> <p>De fietsregeling is verder binnen de organisatie uitgerold, onder andere door de communicatiemiddelen (filmpjes, intranetberichten etc.) die door de afdeling communicatie zijn ontwikkeld. Verder is de mogelijkheid voor een NS-businesscard voor medewerkers geïntroduceerd om reizen met het OV voor woon-werk en werk-werkverkeer te stimuleren.</p>	2023-2026	Doorlopende actie.

Een aantal acties rondom duurzame mobiliteit komen niet in bovenstaande tabel terug. Het gaat daarbij om:

- Start werkgeversaanpak. Campagne bij bedrijven, om het wagenpark en de zakelijke ritten te verduurzamen, fietsen, OV en deelmobiliteit te stimuleren
- Groene stroomleveranciers binden aan gemeentelijke contracten.
- Realiseren van 200 publieke laadpunten (doel is 350 publieke laadpunten in 2030).

- Uitbreiden van deelmobiliteitsopties.
- Zero-emissie concessies voor doelgroepenvervoer.
- Inkoopbeleid: (concessies voor) gemeentelijke voertuigen elektrificeren.

Voor al deze acties geldt dat deze pas staan ingepland voor de periode 2025 e.v. Logischerwijs hebben deze dan ook nog geen verdere inhoudelijke invulling gekend.

DUURZAME INDUSTRIE, LANDBOUW EN BEDRIJFVIGHEID

Activiteit en stand van zaken	(Herziene) Tijdsperiode	Voortgang
<p><u>Duurzaam gemeentelijk groenbeheer. Realisatie kleinschalige groene landschapselementen. Verhoging organisch stofgehalte en bodemleven op eigen gronden.</u></p> <p>De gemeente Bunnik heeft haar deelname aan het platform groenblauwe dooradering (voorheen platform kleine landschapselementen) verlengd voor een periode van 4 jaar en zet daarmee blijvend in op de ontwikkeling van de kleinschalige groene landschapselementen.</p> <p>Voor een overzicht van de ontwikkelingen die er zijn geweest t.a.v. het realiseren van kleinschalige landschapselementen verwijzen wij u graag naar het jaarverslag van de stuurgroep kromme rijnlandschap dat naar verwachting in maart van dit jaar zal worden gepubliceerd.</p>	2023-2026	Doorlopende activiteit
<p><u>Zoveel mogelijk lokale en duurzame gemeentelijke inkoop</u></p> <p>Het inzetten op een hogere mate van lokale en duurzame inkoop is een van de voornaamste onderwerpen bij het herzien van het nieuwe inkoopbeleid. (zie ook verderop: Circulaire Economie: <u>"Ontwikkelen van een beleidskader voor lokale en circulaire inkoop voor de gemeente, waaronder verwerken betonconvenant of nieuwe inzichten."</u>)</p>	2023 - 2026	Doorlopende activiteit.
<p><u>Capaciteit vrijmaken om aan te sluiten bij initiatieven op voedsel en landbouwtransitie vanuit de provincie</u></p> <p>De landschapscoördinator neemt deel aan provinciaal of regionaal georganiseerde overleggen waarin dit onderwerp ter sprake komt. Verder is binnen de provincie het project Agricycling gestart waar de gemeente Bunnik zich ook bij heeft aangesloten om kringlooplandbouw te stimuleren (zie ook verder op: Circulaire economie).</p>	2023-2024	Doorlopende activiteit.
<p><u>Aanjagen verduurzaming bedrijventerreinen door gemeentelijke deelname aan Green Business Club</u></p> <p>Een vertegenwoordiger vanuit Ruimtelijke Regie/Duurzaamheid neemt deel aan de werkgroepen voor facilitair (= afval en circulaire economie) en energie. Desondanks is er nog weinig concrete projecten te noemen die uit deze samenwerking voortkomen.</p> <p>In 2025 zet de gemeente in om op het thema energie wat meer beweging te realiseren door een trekkende rol in te gaan nemen</p>	2023-2026	Doorlopende activiteit.

op dat thema en deze werkgroep voor te zitten al is het blijvend zoeken op welke onderwerpen (binnen of buiten energie) er ruimte is om gezamenlijk projecten te ontplooiën.		
<p><u>Handhaven energiebesparingsverplichting bij bedrijven</u></p> <p>Begin 2024 rapporteerde we dat er ca. 100 bedrijven in Bunnik zijn die aan de informatieplicht energiebesparing dienen te voldoen. De ODRU ziet toe op deze informatieplicht. De ODRU rapporteert dat er in de afgelopen periode 77 meldingen in gediend zijn en nog ca. 10 meldingen worden verwacht. Voor de overige bedrijven geldt dat er diverse redenen zijn waarom er uiteindelijk toch geen melding gedaan wordt.</p> <p>De bedrijven die (nog) niet voldaan hebben in 2024 zijn aangeschreven om alsnog te voldoen aan de informatieplicht. De meldingen die wel zijn ingediend worden door de ODRU gebruikt om informatiegestuurd energietoezicht in te richten.</p>	2023-2026	Doorlopende activiteit.

Naast bovenstaande acties uit het programma is daarnaast ook nog het volgende te melden rondom het thema duurzame industrie, landbouw en bedrijvigheid:

Stageonderzoek stimuleren aanbodzijde van biobased isolatiematerialen. De gemeente Bunnik heeft de kans gekregen om een stagiair onderzoek te laten om mogelijkheden hiertoe te verkennen binnen de gemeente Bunnik. Door middel van literatuuronderzoek wordt een top 10 van de meest gebruikte biobased isolatiematerialen in Nederland vastgesteld, die vervolgens via een Multiple Criteria Analyse (MCA) wordt teruggebracht tot een top 5. Hierbij worden criteria als toepasbaarheid, isolatiewaarde, duurzaamheid en prijs per m² meegenomen. Daarnaast is gekeken naar de beschikbaarheid van lokale grondstoffen in Bunnik, zoals reststromen en bedrijven, en hun potentieel voor de productie van biobased isolatiematerialen. Ook is de keten in kaart gebracht, van grondstoffen en productie tot transport en verwerking. Tot slot worden in het onderzoek onderzocht welke beleidsmaatregelen, subsidies en stimulansen de gemeente kan inzetten om het gebruik van biobased isolatiematerialen te stimuleren, en wordt een schatting gemaakt van de kosten om een woning in Bunnik met deze materialen te isoleren. Dit alles heeft tot doel een helder beeld te krijgen van de mogelijkheden om de aanbodzijde van biobased isolatiematerialen in de gemeente Bunnik te versterken en uit te breiden.

Een aantal acties rondom duurzame industrie, landbouw en bedrijvigheid komen niet in bovenstaande tabel terug. Het gaat daarbij om:

- Aanjagen lokale en korte keten marktontwikkeling d.m.v. vergunningverlening en stimuleren van lokale verkooppunten langs de weg of (onbemande) streekwinkeltjes.
- Aanpassen omgevingsplannen/bestemmingsplannen met het oog op duurzaamheid
- Kansen creëren bij Vrijkomende Agrarische Bebouwing om bv. doelen op gebied van woningbouw en energietransitie te stimuleren of om vrijkomende grond te benutten voor natuur of extensieve landbouw.
- Ontwikkelen duurzame pachtconstructie op percelen van de gemeente.
- Faciliteren van lokale platforms, korte keten initiatieven.
- Onderzoek naar de realisatie van een gemeentelijk voedsel-/klimaatbos

Voor al deze acties geldt dat deze pas staan ingepland voor de periode 2025 e.v. Logischerwijs hebben deze dan ook nog geen verdere inhoudelijke invulling gekend.

CIRCULAIRE ECONOMIE

Activiteit en stand van zaken	(Herziene) Tijdsperiode	Voortgang
<u>Opstellen uitvoeringsplan op basis van de regionale grondstoffenvisie, waarbij uitvoering wordt gegeven aan de landelijke doelen voor en circulaire economie en de doelen voor restafval per huishouden.</u>	2023-2024	Afgerond. Uitvoering vindt plaats in

Op 4 juli 2024 is het uitvoeringsplan grondstoffen door de raad goedgekeurd (zaaknummer: 1286660). Sinds de start van de nieuwe medewerker grondstoffen en reiniging wordt uitvoering gegeven aan de activiteiten uit het uitvoeringsplan.		de periode 2024-2026
<u>Ontwikkelen van een beleidskader voor lokale en circulaire inkoop voor de gemeente, waaronder verwerken betonconvenant of nieuwe inzichten.</u> In 2024 is in samenwerking met de afdeling inkoop een start gemaakt met het opstellen van een nieuw inkoop- en aanbestedingsbeleid waar ook circulaire en andere duurzaamheidsdoelstellingen in opgenomen worden. Dit beleidskader is bijna rijp voor besluitvorming door het managementteam. Naar verwachting wordt het concept in de eerste helft van 2025 aan het college voorgelegd.	2024-2025	Concept beleidskader af, proces voor (bestuurlijke) besluitvorming in 2025 starten.
<u>Het convenant duurzame nieuwbouw in beleid vastleggen.</u> Het provinciale team dat verantwoordelijk is voor het Convenant heeft eind 2023/begin 2024 een evaluatie uitgevoerd van het Convenant Duurzame Nieuwbouw. Hieruit is een nieuwe versie van het Convenant gevolgd: Het Convenant Toekomstbestendig Bouwen van oktober 2024. Er is bewust gewacht met het opstellen van het beleid tot deze nieuwe versie en de daarbij horende vernieuwde en aangescherpte eisen bekend was. Op basis hiervan wordt in 2025 beleid opgesteld.	2025	Gepland 2025.
<u>Aanscherpen van de duurzaamheids- en ethische eisen bij gemeentelijke aanbestedingen, waarbij de broeikasgas-footprint zwaar meeweegt.</u> Dit hangt samen met “Ontwikkelen van een beleidskader voor lokale en circulaire inkoop voor de gemeente, waaronder verwerken betonconvenant of nieuwe inzichten”. Standaard eisen worden in dit beleidskader opgenomen, individueel advies wordt per inkoop geregeld.	2024-2025	Lopend.
<u>Inventarisatie van circulaire initiatieven en bedrijven die er al zijn, waar zij eventueel op elkaar aansluiten en tegen welke belemmeringen zij aanlopen.</u> Een inventarisatie van circulaire initiatieven en bedrijven heeft plaatsgevonden. 2025 staat in het teken van gesprekken voeren met deze bedrijven en initiatieven – in samenwerking met de collega economie – om hun activiteiten te versterken.	2024-2025	Inventarisatie afgerond. Gesprekken met bedrijven/initiatieven gepland in 2025.
<u>Versterken van het draagvlak en kennis binnen de gemeentelijke organisatie, bijvoorbeeld met een ontmoeting met lokale/regionale koplopers.</u> Een aantal inkoopende collega's zijn het afgelopen jaar bij sessie van BouwCirculair aanwezig geweest. In afwachting van het nieuwe inkoop- en aanbestedingsbeleid worden in 2025 specifieke sessies gehouden. het convenant Toekomstbestendig bouwen.	2024-2026	Doorlopende activiteit.
<u>Bij inkoopacties (bijvoorbeeld energietransitie/ isolatie /zonnepanelen) circulaire materialen gebruiken.</u>	2023-2026	Doorlopende activiteit.

Bij de isolatie aanpak wordt er naast de ook de mogelijkheid voor biobased materialen gepromoot. Inwoners worden ook geïnformeerd over circulaire isolatie mogelijkheden. Andere grootschalige inkoopacties zijn er in 2024 niet gehouden binnen de gemeente.		
<u>Opstellen voedselbeleid met standaard vegetarisch, met de keuzeoptie voor iets anders, en lokale inkoop.</u>	2023-2024	Afgerond.

De gemeente Bunnik werkt samen met ander gemeenten en de provincie Utrecht in het Utrechts Circulair Ambtenaren Netwerk (UCAN). In 2024 zijn hier de volgende acties/projecten uit voortgekomen:

- Agricycling: een aantal deelnemende gemeenten (o.a. Bunnik) en het waterschap werken samen om landbouwkringloop te stimuleren. De kansen voor het inzetten van bermmaaisel en hekkelspecie als grondstof voor boeren die hun bodem op een natuurlijke manier willen verbeteren zijn onderzocht, evenals hoe dit mogelijk gemaakt kan worden onder de huidige wet- en regelgeving. Het voorbereiden van dit traject loopt ook in 2025 door.
- Circulaire strategie Provincie Utrecht: de gemeente Bunnik heeft tijdens de UCAN sessies actief bijgedragen aan de circulaire strategie van de Provincie Utrecht om zo te komen tot de thema's op het gebied van circulariteit waarop we in de komende jaren regionaal gaan samenwerken.
- Keten voor biobased bouw materiaal opzetten: het UCAN heeft zich actief ingezet om de keten voor biobased grondstoffen voor de bouw te stimuleren. Dit is vooral gedaan door gemeente te helpen bij het vergroten van de vraagkant. Voor Bunnik en de andere gemeenten die deelnemen aan dezelfde isolatie aanpak is hierdoor circulaire isolatie aan de isolatieaanpak toegevoegd.
- Reduceren afval: In maart 2024 heeft de gemeente deelgenomen aan de regionale campagne om plastic afval te verminderen en verpakkingsvrij inkopen te stimuleren.
- Reparatie stimuleren: Eind 2024 is er een traject gestart om het reparatienetwerk binnen de regio Utrecht te versterken. De uitrol van dit traject start in maart 2025 tijdens de Week van de Circulaire Economie.

De actie Opstellen gemeentelijk beleid om reclame voor niet-duurzame consumptie te verminderen is niet in bovenstaande overzicht opgenomen doordat dit pas gepland staat voor 2025. Hier is dan ook nog geen concrete actie op ondernomen.

ALGEMEEN / PROGRAMMA MANAGEMENT

Activiteit en stand van zaken	(Herziene) Tijdsperiode	Voortgang
<p><u>Concretiseren van samenwerkingsafspraken en financieringsafspraken met partners die helpen bij de realisatie van dit programma (b.v. Energie coöperatie Bunnik en de Green Business Club)</u></p> <p><i>ECB en Van Grijs naar Groen:</i> Men is in 2024 zoekende geweest naar een passende samenwerkingsvorm met de ECB. Eind 2024 lijkt men een passende vorm gevonden te hebben. Om op langere termijn de ECB staatssteunproof te kunnen ondersteunen wordt gekeken naar het aanwijzen de ECB als een Dienst van Algemeen Economisch Belang (DAEB). Deze zelfde methode zal worden toegepast voor de samenwerking met van Grijs naar Groen. In 2025 zal daartoe een subsidieregeling moeten worden opgetuigd en vastgesteld.</p> <p>De samenwerking met de ECB heeft verder vorm gekregen door de overlegstructuur te formaliseren. Tenminste elke twee maanden treffen de ambtelijke organisatie en (het bestuur van) de ECB elkaar en komen alle mogelijke onderwerpen aan bod.</p> <p><i>GBC:</i> De gemeente zal een enigszins actievere rol gaan vervullen binnen één van de werkgroepen door de groep energie te gaan trekken. Door de beperkte activiteit van de GBCG is er op dit moment geen verdere noodzaak aan verder formaliseren van de samenwerking anders dan het lidmaatschap.</p>	<p>2023-2026</p>	<p>Doorlopende activiteit naar gelang de behoefte.</p>
<p><u>Monitoring programma. Ontwikkelen van indicatoren die we inzetten om onze voortgang te monitoren, en dataverzameling daarvoor.</u></p> <p>Het verder ontwikkelen van specifieke indicatoren heeft het afgelopen jaar weinig tot geen aandacht gehad. Wel loopt er een initiatief van de provincie om daarbij te ondersteunen. De monitoring dient komend jaar opnieuw aandacht te krijgen om een verbetering te kunnen maken t.a.v. deze communicatie en als voorbereiding op de herijking van het programma Bunnik klimaatneutraal in 2026.</p>	<p>2023-2026</p>	<p>Jaarlijks terugkerende activiteit.</p>
<p><u>Organiseren van samenwerking met samenwerkingspartners (organiseren bijeenkomsten, aansluiten bij gremia, afspraken maken over vergunningverlening, etc.).</u></p> <p>Er is sprake van een samenwerking met de energiecoöperatie waarbij er op natuurlijke momenten en daarbovenop elke twee maanden overleggen worden gevoerd. Daardoor is er zeer regelmatig contact over o.a. de realisatie van het zonneveld A12, energiearmoede, ontwikkeling duurzaamheidsfonds en de warmtetransitie.</p> <p>De samenwerking met de Green Business Club krijgt vorm door deelname aan een deel van de werkgroepen. Indien gewenst</p>	<p>2023-2026</p>	<p>Doorlopende activiteit.</p>

wordt over specifieke onderwerpen ook met individuele leden van de Green Business Club gesproken.		
<u>Organiseren van communicatie en participatie voor de uitvoering van dit programma</u>	2023-2026	Doorlopende activiteit.
Wordt uitgevoerd volgens de gebruikelijke procedures.		

De actie Programma herijken: liggen we in lijn met de doelen voor 2030? Formuleren van nieuwe activiteiten voor de periode 2026-2030 is niet in bovenstaande overzicht opgenomen doordat dit pas gepland staat voor 2026. Hier is logischerwijs nog geen actie op ondernomen.